

SAK NR:	V-Sak 11/02-2019
FRA:	SEKRETARIATET FOR MUSIT
TEMA:	Forslag til årsberetning MUSIT 2018 - oppdatert
NOTATDATO:	07.02.2019
MØTEDATO:	13.02.2019

Forslag til årsberetning MUSIT 2018

Universitetsmuseenes IT-organisasjon

0. Innledning

1. Virksomheten

- 1.1 MUSIT Organisasjon
- 1.2 Daglig leder og produkteierrolle

2. Styret

- 2.1 Dialogmøte med museumsdirektørene
- 2.2 Tjenesteavtalen mellom MUSIT og USIT
- 2.3 Personvern og GDPR handlingsplan

3. Økonomi, regnskap og ressursbruk

- 3.1 MUSIT regnskap 2018

4. MUSITs Nye IT løsning

- 4.1 Leveranse av ny løsning
- 4.2 Plan for avvikling av det gamle Delphi-systemet

5. Prosjekter

- 5.1 Felles Kvalitetssystem, sluttregnskap for 2018
- 5.2 Felles kvalitetssystem for samlingsforvaltningen ved universitetsmuseene

6. Koordineringsgruppene og deres aktiviteter

- 6.1 Koordineringsgruppens handlingsplan for 2018
- 6.2 MUSIT seminar

7. Unimus.no

8. Nasjonalt og internasjonalt samarbeid

- 8.1 Norsk Kulturråd, Norvegiana og Europeana
- 8.2 GBiF (The Global Biodiversity Information Facility) og Artsdatabanken
- 8.3 Riksantikvaren
- 8.4 Naturhistorisk museum Paris
- 8.5 ADED: Archaeological Digital Excavation Documentation
- 8.6 HERA prosjekt Dialogic Digital Heritage: Virtual heritage collections as transnational public spaces in Europe, 2000 – 2020 (DiaDigH)

0. Innledning

Gjennom sine museer forvalter universitetene de største samlingene i Norge innenfor en rekke fagfelt, bl.a. arkeologi, botanikk, geologi, etnografi, numismatikk, og zoologi. MUSIT - Universitetsmuseenes IT-organisasjon skal være den sentrale forvalter av universitetsmuseenes samlingsdata, og skal tilby løsninger som gjør data lett tilgjengelig for bruk i forskning, forvaltning-, og formidling.

En ny tjenesteavtale mellom MUSIT og Universitetet i Oslo ved USIT ble ferdigstilt og signert i 2018. Formålet med tjenesten er å sørge for stabil drift av den gamle, eksisterende MUSIT-løsningen inntil den fases ut, samt drift og videreutvikling av den nye MUSIT-løsningen. USIT skal levere tjenester til MUSIT på tre hovedområder: Drift og nødvendig vedlikehold av gammel, eksisterende MUSIT-løsning, Drift, vedlikehold og utvikling av den nye MUSIT-løsningen, og Drift og vedlikehold av infrastruktur (databaser, webservere, backup osv.).

En av det største utfordring MUSIT og museene har hatt i 2018, og vil ha fremover, er tempoet i utvikling i det nye IT-systemet. Dette har medført en økt utålmodighet fra museenes side, og er en situasjon som MUSIT opplever som krevende.

Det er flere faktorer som spiller inn på utviklingsarbeidet og som gjør at tempoet er lavere enn ønsket. Da utviklingen ble overført fra prosjektet til vanlig drift ved USIT, mistet man den prosjektorganisasjonen man bygget opp i starten, og man mistet både ledelsesfunksjonen i prosjektet, og de ekstra utviklerressursene som var hyret inn. Prosessen med å erstatte disse har vist seg vanskelig.

I løpet av 2018 ble prosjektet «Felles kvalitetssystem for universitetsmuseenes samlingsforvaltning» ferdigstilt og leveransen godkjent under Universitets- og Høgskolerådet – Museumsutvalgets (UHRM) høstmøte 30. oktober. MUSIT tok på seg oppdraget med å lede prosjektet etter anmodning av UHRM høsten 2017. Hovedmålet med prosjektet var å lage et rammeverktøy for å sikre en stabil og sammenlignbar kvalitet i samlingsforvaltningen på tvers av alle universitetsmuseene. Dette var et stort prosjekt som krevde mye koordinering og innsats fra universitetenes museer.

1. Virksomheten

Samarbeidstiltaket Universitetsmuseenes IT-organisasjon (MUSIT) er beskrevet i en avtale av 01.01. 2014 mellom Universitetet i Oslo (UiO); Universitetet i Bergen (UiB); Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU); Norges arktiske universitet (UiT) og Universitetet i Stavanger (UiS). Samarbeidstiltaket gjelder Arkeologisk museum (AM), Kulturhistorisk museum (KHM), Naturhistorisk museum (NHM), Norges arktiske universitetsmuseum (TMU), Universitetsmuseet i Bergen (UM), og NTNU Vitenskapsmuseet (VM). Formålet med samarbeidstiltaket er å sikre drift, vedlikehold og utvikling av museenes felles samlingsdatabaser, og å legge til rette for deling av data for forskning, utdanning, forvaltning og allmennhet. Gjennom dette samarbeidet er MUSIT et viktig nasjonalt tiltak for forvaltning av Norges nasjonale natur- og kulturarv og en infrastruktur som støtter universitetene i deres særskilte nasjonale ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museenes vitenskapelige samlinger i henhold til Lov om universiteter og høyskoler § 1-4.2.

1.1 MUSIT Organisasjon

MUSIT består av et styre, daglig leder og to koordineringsgrupper (hhv. naturhistorie og kulturhistorie). Hvert museum har oppnevnt en eller flere databasekoordinatorer. Databasekoordinatoren er ansvarlig for opplæring og veiledning av museenes ansatte i bruk av MUSITs applikasjoner, og skal i samarbeid med museets representant i koordineringsgruppene, sørge for at MUSITs arbeid og prioriteringer er forankret hos museene. Ved behov etableres tverrfaglige referansegrupper som skal være en ressurs for MUSIT, bl.a. ved å bistå med domenekunnskap under spesifiserings- og utviklingsarbeidet. Gruppene fungerer også som fagfora og faglige nettverk for museene og MUSIT, og som høringsinstans i aktuelle saker for koordineringsgruppene og ledelsen i MUSIT.

Driften av MUSITs portefølje av databaser og applikasjoner er lagt til Universitetets senter for informasjonsteknologi (USIT) ved UiO.

1.2 Daglig leder og produkteierrolle

MUSIT har én fast ansatt; daglig leder i 100 % stilling. Stillingen er administrativ knyttet til USIT ved UiO. Daglig leder, Susan Matland, hadde permisjon fra 1. august og frem til 6. januar 2019 i 80 %. Tanja Larssen, ved Norges arktiske universitetsmuseum ble engasjert som vikar i 90 % stilling fra 1. august og frem til 6. januar 2019.

Gjennom arbeidet med avslutning av MUSITs ny IT-arkitekturprosjekt, oppstod det et behov for MUSIT å ha tettere kontakt med USITs utviklingsmiljø. MUSITs styre besluttet høsten 2017 å prøve ut en produkteierrolle, som arbeider direkte mot utviklingsmiljøet og har jevnlig møter for å kvalitetssikre arbeidet. Det ble avsatt midler til en 40 % stilling ut 2018. Eirik Rindal har blitt frikjøpt fra Naturhistorisk museum (NHM) for å fungere i rollen som produkteier.

Ved utgangen av 2018 ble produkteierrollens funksjon og måloppnåelse evaluert av produkteier selv, daglig leder, USIT og Felles koordineringsgruppe. Produkteier har i perioden utført oppgaver knyttet til utviklingen av nytt IT-system, spesielt ved å prioritere oppgaver, teste og feilsøke leveranser, opptre som mellommann mellom utviklerne og museene, brukerstøtte for det nye systemet, skrive brukermanualer og opplæringsmanualer og ha tett dialog med utviklerne og har vært en viktig støtte spiller og diskusjonspartner for daglig leder i MUSIT. Styret vedtok på møte den 24.01.2019 at produkteierrollen ved MUSIT skal videreføres.

© UM (CC BY-NC-ND 3.0). Brystsmykke av skjell.
Papua Ny Guinea, Melanesia. E_001167.

© AM (CC BY-NC-ND 3.0). Tegning av en rombisk bronsespenne med dyreornamentikk. Yngre jernalder. Randaberg Rogaland. S2192o.

2. Styret

I perioden 27.02.2018 til årsmøte 27.02.2019 bestod styret i MUSIT av følgende personer:

- Heidi Annette Espedal (Universitet i Bergen – UiB, leder)
- Solveig Bakken (Vitenskapsmuseet - NTNU, nestleder)
- Frode Arntsen (UNIT)
- Fridtjof Mehlum (Naturhistorisk museum, UiO)
- Marianne Skandfer (Norges arktiske universitetsmuseum, UiT)

Varamedlemmer

- Freddy Barstad (NTNU)
- Anne Lene Melheim (Kulturhistorisk museum, UiO)
- Tor Tønsberg, (Universitetsmuseet, UiB)

Styret har avholdt fem møter i løpet av året; tre som videomøter og to som fysiske møter, og har i tillegg behandlet enkeltsaker på sirkulasjon.

2.1 Dialogmøte med museumsdirektørene

Dialogmøtene er en viktig area for museumsdirektørene og MUSITs styre for å gi gjensidig informasjon og diskutere overordnede prinsipielle saker. Dialogmøte med museumsdirektørene ble ikke gjennomført i 2018. Møtet skulle være i forbindelse med MUSIT-seminaret 23. oktober 2018, men da flere av direktørene ikke hadde anledning til å delta på dette, ble møtet flyttet. Ny dato for 2018-møtet ble den 24. januar 2019.

2.2 Tjenesteavtalen mellom MUSIT og USIT

En av de viktigste sakene som styret har arbeidet med i 2018 er å få ferdigstilt og undertegnet en ny tjenesteavtale med Universitetet i Oslo ved USIT. Det har vært avholdt flere møter mellom MUSIT og USIT om innholdet. Ny tjenesteavtale mellom MUSIT og UiO ved USIT ble inngått i april 2018 og kan sies opp med tolv måneders varsel.

2.3 Personvern og GDPR handlingsplan

Den Europeiske Unions (EU) forordning for personvern, The General Data Protection Regulation (GDPR), trådte i kraft i EU den 25. mai 2018, og ble norsk lov i 2018. Med dette ble kravene for å behandle personopplysninger innskjerpet ytterligere. For å møte dette kravet gjennomførte Susan Matland (MUSIT –daglig leder), Bjørn Petter Løvfall (NHM), og Eirik Rindal (NHM) et innføringskurs i GDPR på Handelshøyskolen i Oslo –BI med MUSIT som case. Hovedmålet med kurset var å gjennomføre en evaluering av MUSITs virksomhet i forhold til GDPR for de områder MUSIT behandler og/eller lagrer personopplysninger.

Dette arbeidet dannet grunnlag for handlingsplanen for innføring av GDPR i MUSIT.

Handlingsplanen hadde som mål å:

Hovedmål	Sikre at personopplysninger som lagres i MUSIT-basene, gjøres i henhold til den nye Lov om behandling av personopplysninger (GDPR).
Effektmål	Få en enhetlig behandling av personopplysninger i MUSIT. Øke kvaliteten på data som genereres og lagres.
Resultatmål / Gevinster	Få økt oppmerksomhet og bevissthet om personvern ved museene og i tilknytning til bruk av data. Museene vil få et kritisk forhold til hvilken type personopplysninger som lagres og eventuelt brukes. Få felles rutiner for innføring av personopplysninger i MUSIT-basene.

GDPR handlingsplan for MUSIT ble behandlet i juni av styret. I samarbeid med juristene til UiO, gikk daglig leder gjennom personopplysningene som behandles av MUSIT og vurderte lovgrunnlaget for dette.

Handlingsplanen, med følgebrev, har blitt sendt til alle museene med informasjon om hva de må og bør gjøre for å følge de nye personvernreglene i tilknytning til MUSIT-aktiviteten.

© NHM (CC BY-SA 4.0). 1998. *Arabica mentaxya*. Møll. Yeman.

3. Økonomi, regnskap og ressursbruk

MUSIT har en stabil og forutsigbar økonomi. Ressursene er likevel ikke tilstrekkelige for å kunne ivareta oppgavene knyttet til å utarbeide et nasjonalt felles databasesystem for universitetenes museer.

3.1 MUSIT regnskap 2018

Totalbudsjettet for 2018 var på 11 480.000,- kroner. I 2018 kjøpte MUSIT 8 603 timer av de 9 000 timer budsjettet til drifts- og utviklingstjenester fra USIT. Dette fordeler seg på 1 061 timer til driftstjenester av den gamle IT-løsningen, og 7 542 timer til drift og utvikling av MUSITs nye løsning. Til sammen en kostnad på 7 361 000,- kroner. Ved utgangen av 2018 er summen av ubrukte midler for MUSIT 782 000,- kroner. Som i fjor er hovedårsaken til dette at UiO ikke kunne levere tilstrekkelig timeressurser slik at MUSIT har kjøpt færre timer fra USIT enn forventet.

REGNSKAP FOR MUSIT			Tall i hele tusen
Tekst	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Noter
Overført fra i fjor	-1 294	-1 294	
Inntekt fra NTNU	-2 393	-2 393	
Inntekt fra UiT	-1 426	-1 426	
Inntekt fra UiB	-2 393	-2 393	
Inntekt fra UiS	-611	-611	
Inntekt fra UiO	-3 362	-3 362	
Sum inntekter	-10 186	-10 186	
Sum inntekter med overføringer	-11 480	-11 480	
Investeringer	0	0	
Kostnader vedr. lokaler	10	0	
Leie datasystemer fra USIT	1 590	1 500	
Driftskjøp	0	0	
Kjøp av tjenester fra USIT (drift og utvikling)	8 520	8 928	Note 1. Se spesifikasjon i egen tabell under
Innleid personell	315	350	
Andre fremmedtjenester	0	472	Note 2
Kurs og seminarer	183	150	
Reisekostnader	68	70	
Diverse kostnader	12	10	
Sum driftskostnader	10 698	11 480	
Sum totalt	-782	0	Note 3

Spesifikasjon kjøp av tjenester fra USIT	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Noter
Kjøp av daglig leder inkl. sosiale kostn.			
Overhead og adm. kostnader	1 159	1 224	
Kjøp av timer USIT drift og utvikling	7 361	7 704	9 000 timer budsjettet 2018
Sum kjøp av tjenester fra USIT	8 520	8 928	

Note 1: Utgifter for kjøp av daglig leder er mindre enn budsjetterte på grunn av permisjon for daglig leder. Her ligger også feil postering av lønn (kr. 385 000,-) som skulle belastes prosjektet felles kvalitetssystem. Dette rettes opp i 2019.

Note 2: Andre fremmedtjenester. Midlertidig engasjert utvikler på USIT, kostnader for vedkommende ble belastet på kjøp av timer USIT drift og utvikling. Totalt 375 timer og 321 000,- kr.

Note 3: Hovedårsaken til overføring til 2019 er at MUSIT har kjøpt færre timer fra USIT enn forventet, samt lavere kostnader til daglig leder.

4. MUSITs nye IT-løsning

2018 var det første hele år uten eksterne bevilgning for prosjektet MUSITs Nye IT-løsning. USIT tok over ansvaret for å lede utviklingen i juni 2017, og man begynte med å utvikle en konserveringsmodul. Denne ble levert i mai 2018.

IT-prosjektet har ikke hatt en leder ved utviklingsteamet på ett år. Dette skaper store utfordringer med kommunikasjon, roller og ansvarsfordeling. Tomrommet har delvis blitt fylt av daglig leder i MUSIT, Scrum Master ved USIT og MUSITs produkteier. Selv om alle gjør så godt de kan, er ikke dette en ideell situasjon. En konsekvens av dette er at utvikling av nye moduler og avvikling av de gamle Delphi-klientene går altfor sakte, og det kan ta mange år før Delphi-klientene er avviklet.

4.1 Leveranser av ny løsning

Gjennom MUSITs Ny IT-arkitekturprosjekt (2015-2017) ble det levert tre moduler; Administrasjonsmodul, magasinmodul, og analysemodul. I tillegg, ble det arbeidet med dokumentmodul, ElasticSearch og FEIDE innlogging.

I 2018 ble en Konserveringsmodul med seks av ti delhendelser levert til brukerne gjennom tre releaser 01-02.2018, 22.03.2018 og 09.05.2018. Det ble også levert en oppdatering som bestod av feilrettinger og bedre søkefunksjonalitet den 24.05.2018.

Selv om MUSITs Ny IT-arkitekturprosjektet er avsluttet, gjennstår det fortsatt en del delleveranser, og feilretting på det som ble levert. I tillegg, mangler konserveringsmodulen fremdeles fire av ti delhendelser for at den skal være komplett. Utviklingen av disse delhendelsene er utsatt til etter at objektmodulene for naturfagene er levert.

Etter at arbeidet med konserveringsmodulen var avsluttet i juni 2018, ble det satt i gang et arbeid med å utvikle en objektmodul for «marine evertebrater». Det er planlagt at brukerne vil få tilgang til dette i løpet av 2019. Koordineringsgruppene og referansegruppen for objekt har vært ansvarlig for å legge fremdriftsplan for arbeidet i hele 2018.

4.2 Plan for avvikling av det gamle Delphi-systemet

Våren 2018 ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående Karstein Hårsaker (NTNU-VM) Espen Uleberg (UiO-KHM), Ellen Aa. Jordal (UiO-USIT), og Eirik Rindal (UiO-NHM/MUSIT produkteier) som den 20. mars 2018 leverte en plan¹ for hvilken rekkefølge avvikling av Delphi-klientene skulle følge. Planen danner også grunnlaget for videre utviklingsrekkefølge. Videre ble

© AM (CC BY-NC-ND 3.0). Flathogd flintpilespiss. Yngre steinalder. Eigersund, Rogaland. S9603h.

¹ https://wiki.uio.no/usit/musit/images/d/d6/Slutt_Rapport_Delphi_Avvikling_mars2018.pdf

en arbeidsgruppe bestående av Karstein Hårsaker (NTNU-VM), Bjørn Petter Løfall (UiO-NHM), Eirik Rindal (UiO-NHM/MUSIT produkteier), og Stein Olsen (UiO-USIT) satt ned for å utarbeidet kravspesifikasjon for en objektmodul innen Marine Evertebrater (https://wiki.uio.no/usit/musit/index.php/Referansegruppen_for_Objekt).

Det har blitt gjennomført brukertester på persondelen og collecting eventdelen av objektmodulen i siste halvdel av 2018. Tilbakemeldingene fra brukerne blir i samarbeid med USITs interaksjonsdesignere behandlet for å ytterligere forbedre løsningen.

5. Prosjekter

5.1 MUSIT-Felles kvalitetssystem, sluttregnskap for 2018

MUSIT hadde oppstart av prosjektet *Felles kvalitetssystem for universitetsmuseenes samlingsforvaltning* – Hovedprosjekt i 2017. Prosjektet hadde en total budsjettramme på 1 091 000,- kroner. Prosjektet hadde formelt oppstart 1. oktober 2017. Prosjektet ble avsluttet den 30. oktober 2018, med vedtak i UHRM.

Sluttregnskap for felles kvalitetssystem	Tall i hele tusen			
	Tekst	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Noter
Overført fra 2017		-892	-892	
Lønn prosjektleder, sosiale kostnader (80 %) i 9 mnd		120	358	Note 1
Reiser, møter		216	381	Note 2
Datautstyr, diverse kostnader		6	102	
Sum driftskostnader		342	841	
Sum totalt		-550	-51	Note 3

Note 1: Lønn. Deler av lønn på prosjektet ble ikke belastet prosjektet, men ført på MUSIT i 2018. Dette (385 000,- kr) rettes opp i januar 2019.

Note 2: Reiser, møter. Utgifter knyttet til reiser og møter for museene ble mindre enn budsjettet på grunn av økt bruk av videomøter.

Note 3: Resultat for 2018 viser et underforbruk på 550 000,- kr. Årsaken er manglende føring av lønnskostnaden (kr. 385 000,-) på prosjektet. Dette blir korrigeret i januar 2019. I tillegg, var det mindre reisevirksomhet som medførte et underforbruk på kr. 165 000,-. Museenes direktører går inn for at overskuddet på kr 165 000 overføres til vanlig drift ved MUSIT og brukes til utvikling i 2019.

5.2 Felles kvalitetssystem for samlingsforvaltningen ved universitetsmuseene

På oppdrag fra Universitets- og Høgskolerådet – Museumsutvalget (UHRM), gjennomførte MUSIT prosjektet «*Felles kvalitetssystem for universitetsmuseenes samlingsforvaltning*».

Hovedprosjektet hadde oppstart høsten 2017 og ble avsluttet 31. oktober 2018

https://wiki.uio.no/usit/musit/images/c/cb/FellesKvalitetssystem_Hovedprosjekt_.pdf

Hovedmålet med prosjektet var å lage et rammeverktøy for å sikre en stabil og sammenlignbar kvalitet i samlingsforvaltningen på tvers av alle universitetsmuseene. Kvalitetssystemer er et vesentlig verktøy som museene trenger for å løse sitt samfunnsoppdrag på en effektiv og hensiktsmessig måte. En gevinst med prosjektet var at museene ble bedre kjent med de ulike arbeidsrutiner og prosedyrer som finnes på et museum, og på tvers av museene. Tilbakemelding fra deltakere i prosjektet var positiv.

Prosjektet hadde oppstart 1. oktober 2017. Styret oppnevnte en styringsgruppe for hovedprosjektet som besto av Monica K. Hansen (Norges arktiske universitetsmuseum, UiT), Kristian Hassel (Vitenskapsmuseet - NTNU, leder) Arne Johan Nærøy (Arkeologisk museum, UiS), og Susan Matland (MUSIT). Eirik Rindal (Naturhistorisk museum, UiO) var prosjektleder og sekretær for styringsgruppen.

Det ble opprettet flere referansegrupper som utarbeidet rutiner for de forskjellige delene av samlingsvirksomheten. Fra museene var det 57 personer som deltok i en eller flere av referansegruppene: Åtte personer fra Arkeologisk museum, syv fra Kulturhistorisk museum, seks fra Naturhistorisk museum, 13? fra Norges arktiske universitetsmuseum, 13? fra Universitetsmuseet i Bergen og 10 fra Vitenskapsmuseet. I tillegg var daglig leder og prosjektleder involvert i referansegruppene. Til sammen 59 personer.

Rutinene

Følgende rutiner ble utarbeidet:

Rutiner
Feltarbeid
Ervervelse og aksisjon
Rettighetshåndtering
Katalogisering
Tilstandsvurdering og teknisk bedømmelse
Bevaring og konservering
Plassering, flytting og transport
Innlån
Utlån
Bruk av samlinger (samlingsmobilitet) - Analyse
Katastrofeplanlegging for samlinger
Skade og tap
Dokumentasjonsplanlegging
Avhending

©VM (CC BY-SA 4.0). Kølle av stein. Gjemnes, Møre og Romsdal. T23446-4.

Policy

Policy-dokumentet er ment å fungere som en sjekklister for hvilke områder museene bør ha policyer for, slik at det er samsvar mellom de lokale rutinene og policyene. Dette er en veileder til museene og ikke et bindende dokument og derfor har dokumentet ikke vært ute på høring.

Leveranse

Prosjektet Felles kvalitetssystem for samlingsforvaltning ble ferdigstilt høsten 2018. UHRM godkjente leveransen under høstmøte 30. oktober 2018, https://wiki.uio.no/usit/musit/images/0/07/Felleskvalitetssystem_Sluttrapport.pdf.

Leveransen ble godkjent med følgende presiseringer:

1. Rutinene for «Dokumentasjonsplan, Katalogisering, Rettighetssystem, Feltarbeid, Kriseplanlegging, Tape og skade, Innlån, Utlån, Tilstandsvurdering, Plassering og flytting, Konservering, Mottak, Avhending, Analyse» vedtas som minimumsstandarder som universitetsmuseene skal følge når de skal lage lokale tilpasninger til rutinene.
2. Det anbefales at «Policydokumentet (vedlegg B)» legges til grunn når museene skal utforme sine policyer.
3. Vedlikehold og oppdatering av «felles kvalitetssystem»: det velges alternativ 4, SPECTRUM.

6. Koordineringsgruppene og deres aktiviteter

Koordineringsgruppene er museenes møtearenaer i MUSIT. De er ansvarlige for forankring ved museene og opprettelse av fagfora og referansegrupper som de arbeider tett sammen med, for å realisere tiltakene i handlingsplanen og MUSITs årsplan. Medlemmer i koordineringsgruppene blir oppnevnt av museene og følger MUSITs styreperiode. Lederne for koordineringsgruppene blir oppnevnt av styret.

I 2018 bestod Koordineringsgruppene i MUSIT av følgende personer:

Koordineringsgruppe for naturfag

- Torkild Bakken, Vitenskapsmuseet (NTNU)
- Heini Emilia Rämä, Norges arktiske universitetsmuseum (UiT)
- Jon Lønnve, Naturhistorisk museum (UiO) (fra 1. september 2017)
- Jenny Smedmark, Universitetsmuseet i Bergen (UiB) leder (fra 1. september 2017)

Koordineringsgruppe for kulturfag

- Wenche Brun, Arkeologisk museum (UiS)
- Asbjørn Engevik, Universitetsmuseet i Bergen (UiB)
- Stian Finmark (observatør fra Riksantikvaren)
- Birgit Maixner, Vitenskapsmuseet (NTNU)

- Monica Hansen, Norges arktiske universitetsmuseum (UiT)
- Espen Uleberg, Kulturhistorisk museum (UiO) leder

Koordineringsgruppene har avholdt syv fellesmøter og behandlet enkeltsaker på sirkulasjon i løpet av året. Natur- og kulturfagene har funnet en arbeidsform som fungerer meget bra og har bidratt til at samarbeid på tvers av fagene har utviklet seg ytterligere. Lederne for koordineringsgruppene har hatt arbeidsmøter med MUSITs daglige leder. I tillegg er det blitt avholdt ett felles møte mellom koordineringsgruppene og databasekoordinatorene ved museene. Gruppene har også diskutert rolleforståelse for å bevisstgjøre seg sine oppgaver i forhold til hverandre og i MUSIT-organisasjonen.

© KHM (CC BY-SA 4.0). Mandarin kåpe. UEM40513.

6.1 Koordineringsgruppens handlingsplan for 2018

Handlingsplanen er koordineringsgruppens redskap for å sikre kontinuitet og samordning av arbeidet ved museene. Arbeidet med MUSITs nye IT-løsning var hovedsatsingen i 2018 som i 2017, og ble prioritert fremfor de øvrige tiltakene på handlingsplanen

<https://wiki.uio.no/usit/musit/index.php/Handlingsplaner>.

Museene og MUSIT har, i tillegg til arbeidet tilknyttet MUSITs nye IT-løsning, påbegynt arbeid med å utvide de felter som finnes innenfor MUSITs naturhistoriske databaser som ønskes å deles med GBiF (Global Biodiversity Information Facility) og Artskart via Artsdatabanken.

Stedsregisteret i gjenstandsbasen – arkeologi er oppdatert i henhold til de nye kommuneinndelingene.

Arbeidet med applikasjoner var bla.:

MUSIT, Botanikkbasen / Lavapplikasjonen og Moseapplikasjonen

Naturhistorisk museums (NHM) lav- og mosesamlingsdata har blitt migrerte til MUSITs lav- og moseapplikasjon. Arbeidet med kvalitetssikring og klargjøring av Universitetsmuseet i Bergens (UM) lav- og mosesamlingsdata for en migrering har tatt mye lengre tid enn forventet. Grunnen til dette er hovedsakelig uventet forskjell i dataformater som medfører at arbeidet er mer omfattende enn først antatt.

MUSIT, Zoologibasen / Entomologiapplikasjonen

Applikasjonen er blitt tilpasset slik at data fra samlinger som inneholder marine evertebratgrupper, kan registreres i applikasjonen. Vitenskapsmuseets (VM) marine evertebratgrupper har blitt migrerte etter planen mens NHM ennå har en del arbeid som gjenstår før deres data kan migreres.

©NHM (CC BY-SA 3.0). Korall.

© NHM (CC BY-SA 3.0). Chelydridae, Chelydra serpentina. Common snapping turtle. Nord-Amerika.

Digitalisering av museenes samlinger

I 2017 hadde Vitenskapsmuseet og Naturhistorisk museum gjennomført foto/digitaliseringsprosjekter av deres herbariesamlinger. Dette har resultert i over 1 million bilder som er tilgjengeliggjort i løpet av 2018 tidlig 2019. Mesteparten har blitt koblet opp mot objektene og er søkbare. Dette arbeidet er viktig for forvaltning og tilgjengeliggjøring av museenes samlingene.

6.2 MUSIT-seminar

MUSITs seminar ble avholdt den 23. - 24. oktober 2018, med rundt 70 deltakere, inkludert foredragsholdere, jevnt fordelt på naturfag og kulturfag.

Det ble lagt opp til et felles tverrfaglig program den første dagen. Den andre dagen startet med separate møter for natur- og kulturfag, og avsluttet med felles program.

Stuart McLellan (Naturhistorisk museum i Paris) presenterte museets arbeid med digitalisering og tilgjengeliggjøring av samlingsdata, Anders Telenius (GBiF Sverige) snakket om Biodiversity Atlas Sweden (bioatlas.se), Jens Andresen (Institut for Kultur og Samfund - Afdeling for Arkæologi og Kulturarvsstudier, Århus universitet) holdt et innlegg om NAOS (Nordic Archaeology Open Science initiative), Espen Uleberg (KHM) og Jakob Kile-Vesik (KHM) informerte om arbeidet med ADED prosjektet (Archaeological Digital Excavation Documentation). Daniel Löwenborg (Institutionen för arkeologi och antik historia, Uppsala universitet) presenterte prosjektet Urdar (Datadriven forskning på arkeologisk dokumentation i kulturarvssamlinger). Eirik Rindal (MUSIT, NHM) presenterte endelig rapport for Felles kvalitetssystem. Det var også en paneldebatt om museenes profilering / synliggjøring på nett med panel bestående av deltakere fra alle universitetsmuseene.

Tilbakemeldingen fra deltakerne var meget positiv. MUSIT-seminaret har blitt en area hvor universitetsmuseene møtes for å diskutere fag og felles museumsrelaterte utfordringer.

Felles koordineringsgruppe har diskutert om det ikke er nødvendig å arrangere MUSIT-seminar hvert år. Arrangering av seminaret er resurskrevende og årlige seminar kan føre til gjentakelser i program og tema. Felles Koordineringsgruppene anbefaler derfor å ikke arrangere MUSIT-seminar i 2019.

7. Unimus.no

De naturhistoriske og kulturhistoriske samlingene tilgjengeliggjøres i egne portaler, og i GBiF-Norge. Via MUSIT har museene ved årsskiftet 2018/2019, publisert omkring 1,4 million gjenstandsposter i Arkeologi-søk, har 866 443 søkbare bilder i Fotoportalen (www.unimus.no), og over 3 millioner objekt/belegg poster er tilgjengelige via GBiF og Artskart/Artsdatabanken. Tallene er knyttet til ny tilvekst til museene eller digitalisering av eksisterende samlinger.

	2017	2018
Arkeologi	1 393 638	1 446 911
Gjenstandsposter – nyere kulturhistoriske samlinger	118 607	126 053
Gjenstandsposter – numismatikk	140 046	142 135
Objekt poster opplastet til GBiF	3 247 625	3 322 912
Bilder i MUSITs applikasjoner - som er søkbar i Fotoportalen	792 000	866 443
Bilder i MUSITs applikasjoner – tilgjengelig på web		2 263 506
Bilder i MUSITs applikasjoner – totalt		2 643 513

Arkeologi	1 446 911
Etnografi	126 053
Numismatikk	142 135
Topografisk arkiv	401 288
Alge	19 664
Sopp	264 439
Mose	279 100
Lav	265 963
Karplanter	1 553 984
Entomologi	836 954
Marine evertebrater	102 808
Fotografi Kulturhistorie	1 518 332
Fotografier Naturhistorie	1 397 058

MUSITs unimus.no web-sider

MUSITs unimus.no sider ble utviklet som Flash database. UiO har signalisert at de ikke lenger vil støtte denne teknologien og etter hvert vil disse sidene avvikles. Sidene er viktig for museene. Under årets MUSIT-seminar ble problemstillinger om hvordan museene skal ivareta informasjonen som formidles gjennom MUSITs unimus sider, diskutert. Koordineringsgruppene tar saken videre med deres museer for å prøve å finne en løsning på dette i løpet av 2019.

© VM (CC BY-SA 4.0). Runepinne. Middelalder. Trondheim, Trøndelag. T11208.

8. Nasjonalt og internasjonalt samarbeid

8.1 Norsk Kulturråd, Norvegiana og Europeana

Norsk Kulturråd er en viktig samarbeids- og nettverksbyggingsarena for MUSIT. Norsk Kulturråd (NK) har vært en god samarbeidspartner i arbeidet med prosjektet «Felles kvalitetssystem for universitetsmuseenes samlingsforvaltning» hvor de har bistått med korrekturlesning av rutiner og flytskjema. Kulturrådet ønsker at disse dokumentene fra Felles kvalitetssystem, skal benyttes som offisielle norske versjoner av Spectrum 5.0 standarden. De har og initiert samarbeid mellom MUSIT og Anno Museum for digital tilgjengeliggjøring av Felles kvalitetssystem innenfor Anno Museums digitale håndbok for samlingsforvaltning. Vikar for daglig leder MUSIT, Tanja Larssen, og produkteier Eirik Rindal deltok på et møte med Norsk kulturråd og Anno i Oslo høsten 2018 om arbeidet. Dette samarbeidet vil fortsette i 2019.

MUSIT bidrar også med tekniske løsninger for å levere museenes kulturhistoriske data til Norvegiana og Europeana (<http://www.kulturradet.no/europeana>) via Norsk Kulturråd.

© UM (CC BY-NC-ND 3.0). Kjenndalsbreen. Styrn, Kjenndalen, Sogn og Fjordane. Fotograf: Olaf Andreas Svanøe. Ca. 1900.

8.2 GBiF (The Global Biodiversity Information Facility) og Artsdatabanken

Universitetsmuseenes naturhistoriske samlinger tilgjengeliggjøres gjennom Artsdatabankens portaler og GBiF-noden Norge. Samarbeidet med GBiF og Artsdatabanken er avgjørende for at museene skal oppfylle sitt samfunnsoppdrag.

MUSIT og GBiF-noden Norge har hatt flere møter hvor det har blitt diskutert en utvidelse av dataeksport fra MUSIT-basene for å inkludere flere datatyper, at kreditering av museene blir mer synlig når datasett blir presentert av andre, bruk av location Id'er og felles termer, og for å få til en god dataflyt fra MUSIT til GBiF og Artskart. Dessverre har personalutskifting og underbemanning ved GBiF-noden Norge ført til at dataflyt av noen datasett har blitt forsinket, og responstiden for hjelp fra GBiF har økt.

Daglig leder for MUSIT Susan Matland deltok på en GBiF workshop i Moskva i mai hvor hun presenterte MUSIT-samarbeid, og de rutiner som vil sikre forskernes materiale, fra felt til samlingsdata, til forskningsresultater.

© UTM/NHM (CC BY-SA 3.0). *Sonchus bourgeaui*. Kanariøyene; Lanzarote. 1981.

8.3 Riksantikvaren

Riksantikvaren (RA) er en viktig samarbeidspartner for museene og MUSIT, og har i 2018 vært observatør i Koordineringsgruppen for kulturhistorie, i fagfora for GIS og i referansegrupper tilknyttet Ny IT-arkitektur. Dette samarbeidet fortsetter i 2019. Riksantikvaren høster datasett fra MUSITs åpne APIer til bruk i Askeladden (<https://www.riksantikvaren.no/Veiledning/Data-og-tjenester/Askeladden>).

8.4 Naturhistorisk museum Paris

Freddy Barstad fra NTNU, MUSITs nestleder Solveig Bakken, og daglig leder Susan Matland hadde et uformelt møte i Trondheim med Stuart Mclellan CIO/DSI ved Muséum national d'histoire naturelle i Paris. Det ble diskutert mulighet for samarbeid og utveksling av erfaringer og lære av hverandre angående utviklingsarbeid, digitalisering og tilgjengeliggjøring. Felles Koordineringsgruppe har fått ansvar for å følge opp intensjonen fra møtet. Stuart Mclelland holdt innlegg under årets MUSIT seminar.

8.5 ADED: Archaeological Digital Excavation Documentation

MUSIT er samarbeidspart i ADED-prosjektet som er finansiert av Norges Forskningsråd og ledes av Kulturhistorisk Museum, UiO på vegne av fire av de arkeologiske museene. Daglig leder sitter i prosjektets styringsgruppe. Prosjektet har som hovedmål å gi tilgang til utgravningsdokumentasjon gjennom en felles infrastruktur som vil ved prosjektet slutt inkorporeres i MUSITs datamodell. Prosjektet pågår fra august 2018 til mars 2021.

8.6 HERA prosjekt Dialogic Digital Heritage: Virtual heritage collections as transnational public spaces in Europe, 2000 – 2020 (DiaDigH)

MUSIT har gått inn og støttet *DiaDigH*, en EU HERA søknad som er forankret ved UiOs Institutt for lingvistiske og nordiske studier.

© TMU (CC BY-NC-ND 3.0). Arkeologisk utgraving av gårdshaugen på Helgøy, Karlsøy, Troms. 1979.